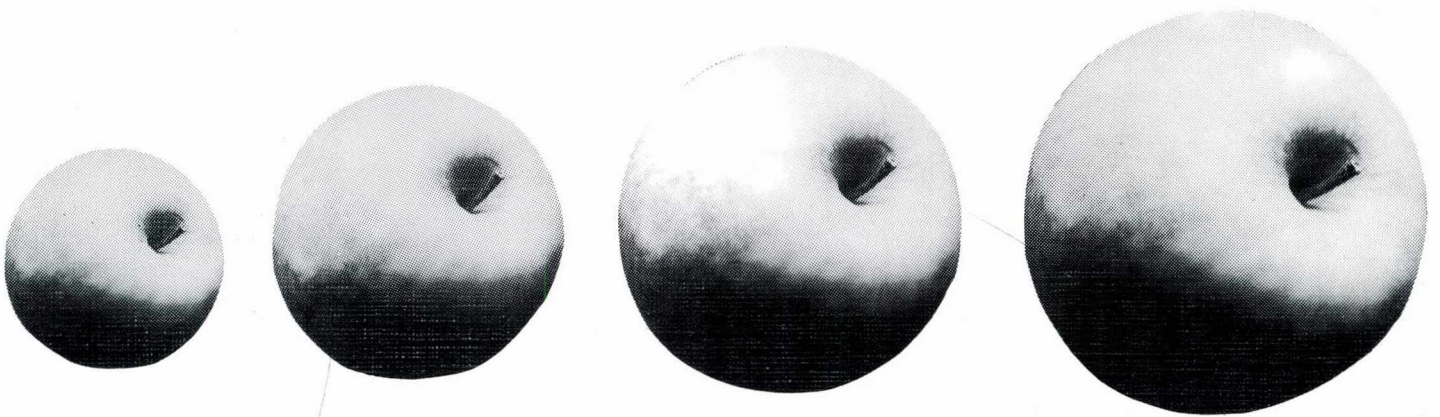




# Kotitaloustiedustelu 1990

Elintarvikkeiden kulutusmäärät ja ateriat





# Kotitaloustiedustelu 1990

## Elintarvikkeiden kulutusmäärät ja ateriat

Maaliskuu 1993

---

Tiedustelut - Förfrågningar:

Liisa Koskinen  
(90) 1734 3407

Liisa Tennilä  
(90) 1734 3409

Kansikuva: Matti Jokela

Helsinki 1993

*SVT* Suomen Virallinen Tilasto  
Finlands Officiella Statistik  
Official Statistics of Finland

---

# Alkusanat

Tilastokeskus julkaisee vuoden 1990 kotitaloustiedustelun yhteydessä kerätyt tiedot kotitalouden hankkimien elintarvikkeiden määristä sekä kodin ulkopuolella syödyistä aterioista.

Vuoden 1990 kotitaloustiedustelua on johtanut laskennanjohtaja Liisa Tennilä. Atk-suunnittelusta on vastannut pääsuunnittelija Sirkku Mertanen, tietojen keruun suunnittelusta suunnittelija Kari Djerf ja aktuaari Liisa Koskinen. Aineiston käsittelyä on johtanut aktuaari Anton Antonius.

Helsingissä, maaliskuussa 1993

Hilkka Vihavainen

# Sisällys

Sivu

1	Johdanto .....	5
2	Ruoan osuus kulutusmenoista .....	6
3	Ruokakaapin sisältö muuttunut .....	8
4	Elintarvikkeiden kulutusmäärät vuonna 1990 .....	11
5	Käsitteitä .....	12
6	Tutkimusmenetelmästä ja tulosten luotettavuudesta .....	13

## *Liitetaulukko*

Elintarvikkeiden kulutusmäärät henkeä kohti suuralueen ja kuntamuodon mukaan vuonna 1990 .....	14
--	----

## *Liite*

Kopio tilivihon sivusta .....	28
-------------------------------	----

# 1 Johdanto

Suomessa on vuodesta 1908 lähtien tehty virallista tilastoa kotitalouksien kulutusmenoista ja siinä yhteydessä myös elintarvikkeiden kulutusmääristä. Vanhimmat tutkimukset, joista ensimmäinen on vuosilta 1908–09, kuvaavat usein vain jotain rajoitettua väestönosaa, kuten ammattityöläisiä, kaupunkien palkansaajia tai maaseutuväestöä.

1960-luvun puolesta välistä lähtien kulutustutkimuksia on tehty kotitaloustiedustelun nimellä. Kotitaloustiedustelujen tulokset kuvaavat kaikkien kotitalouksien kulutusrakennetta,

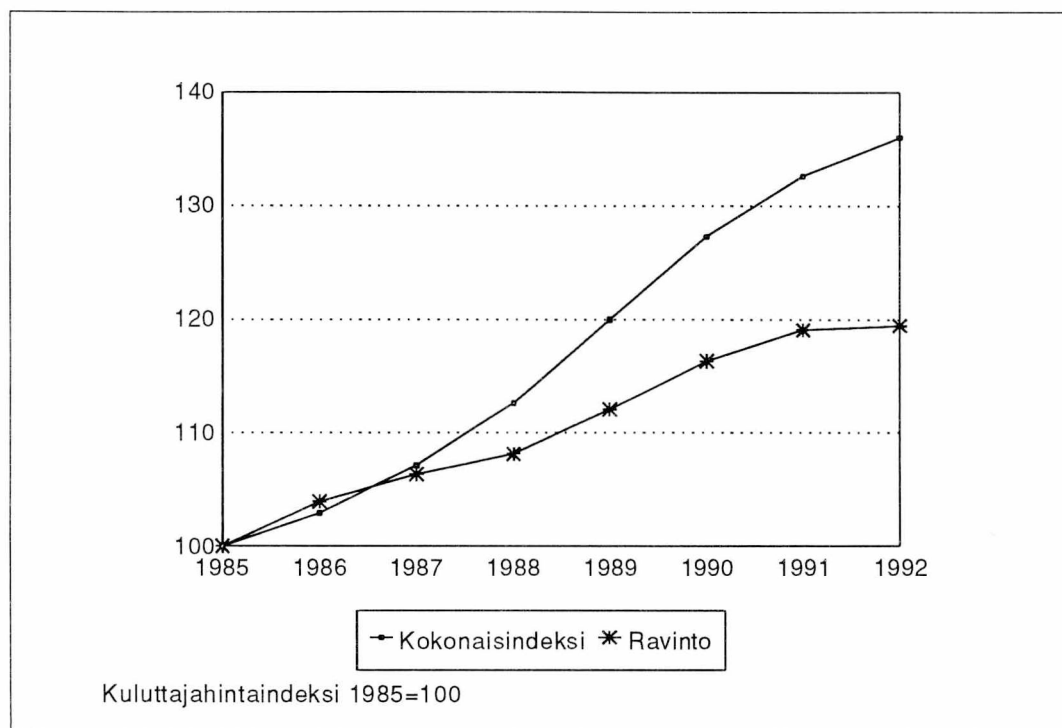
sillä otokset on poimittu maan kaikista kotitalouksista. Yksityisten kotitalouksien ulkopuolelle jäävä väestö, esim. vanhainkodeissa ja muissa laitoksissa elävät, on yhä edelleen jäänyt virallisten kulutustutkimusten ulkopuolelle.

Tässä julkaisussa kuvataan elintarvikkeiden kulutuksessa tapahtuneita muutoksia sekä eri sosioekonomisten ryhmien kulutuksessa havaittavia eroja. Liitetaulukossa esitetään tarkimman tason kulutustiedot suuralueittain.

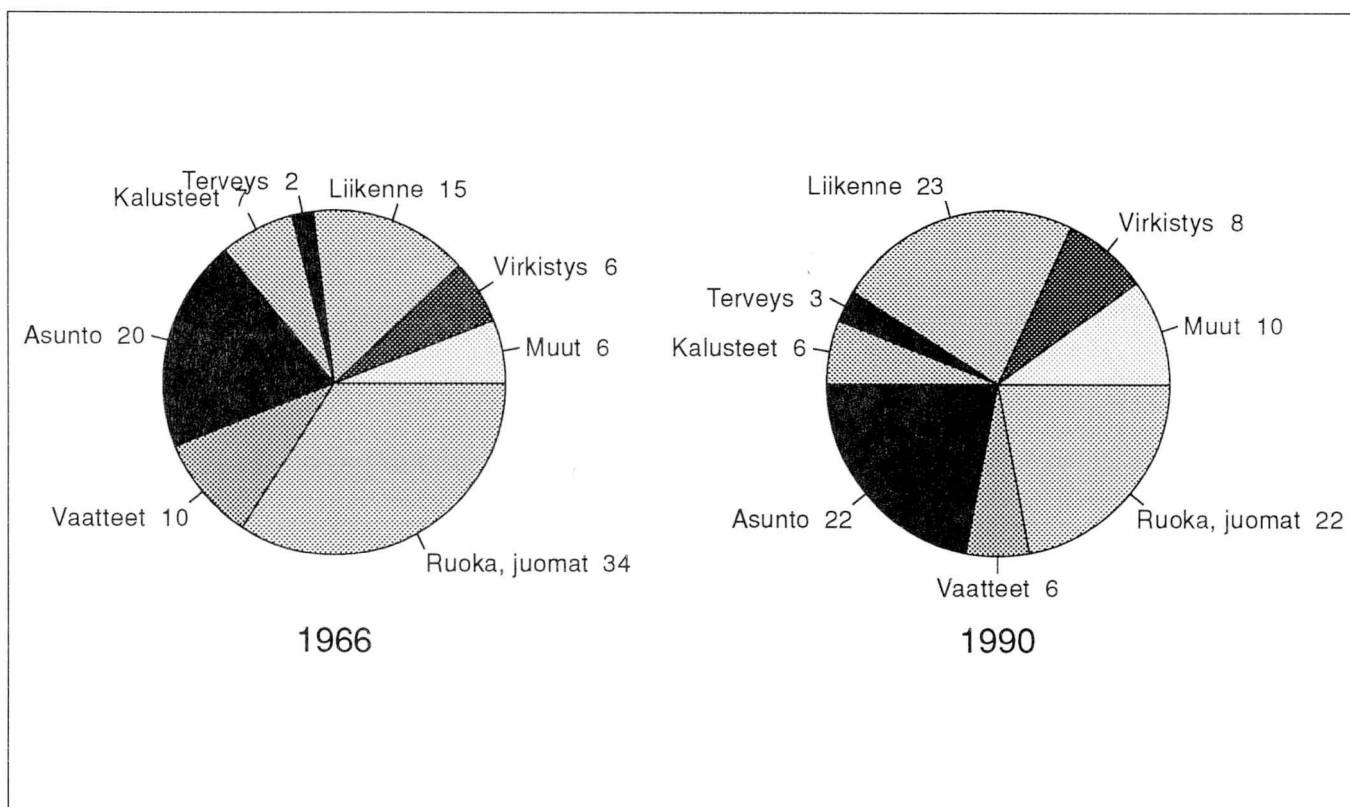
## 2 Ruoan osuus kulutusmenoista

Vuonna 1990 kotitalouksien kaikista menoista käytettiin 22 prosenttia elintarvikkeisiin, juomiin ja ruokailuun kodin ulkopuolella. Vuonna 1966 tämä osuus oli vielä 34 prosenttia. Ruokamenojen osuuden lasku on ensisijaisesti seurausta väestön taloudellisten olojen paranemisesta, mutta siihen on viime vuosina vaikuttanut myös se, että ruoan hinta on noussut keskimääräistä hintakehitystä hitaammin.

Vaikka ruoan osuus menoista on laskenut, niin reaalisesti ruoan kulutus on kasvanut. Tämä on seurausta mm. siitä, että ruokapöydässä on yhä useammin kalliimpia tai pidemmälle jalostettuja tuotteita.



Kuvio 1. Kuluttajahintaindeksin kehitys 1985 – 1992. Kokonaisindeksi ja ravinto-ryhmä. 1985 = 100.



Kuvio 2. Kulutusmenojen rakenne vuosina 1966 ja 1990, %

Kehityssuunta on ollut sama muissa maissa. Ruoan osuus kaikista menoista laskee väestön elintason noustessa. Esimerkiksi köyhimmissä EY-maissa – Kreikassa, Portugalissa, Espanjassa ja Irlannissa – on ruokamenojen osuus keskimääräistä Euroopan yhteisön maiden tasoa korkeampi.

Taulukko 1. Elintarvikkeiden, juomien ja aterioiden osuus menoista eräissä maissa vuonna 1988, %<sup>1)</sup>

	%
Irlanti .....	30
Kreikka .....	29
Ranska .....	20
Luxemburg .....	20
Hollanti .....	17
Tanska .....	17

1) Family Budgets. Comparative tables 1988 All households. Denmark – Greece – France – Ireland – Luxembourg – Netherlands. Eurostat. Luxembourg 1992.

# 3 Ruokakaapin sisältö muuttunut

Kotitalouteen hankitaan yhä harvemmin sellaisia peruselintarvikkeita kuin jauhoja, maitoa, voita ja yleensä rasvoja, kananmunia, perunoita, sokeria ja suolaa (taulukko 2).

Vastaavasti esim. kokolihavalmisteiden, lihaeinstein ja -säilykkeiden, jogurtin ja viilin, juuston, tomaatin, kurkun, sipu-

lin sekä vihannes- ja juuressäilykkeiden ja -einsteinen kulutus on kasvanut.

Makkaran kulutus on laskenut 1970-luvun alkuinnostuksen jälkeen, silti sitä ostetaan vielä 1,5 kiloa henkeä kohti kuu-kaudessa.

**Taulukko 2. Eräiden elintarvikkeiden kulutusmääriä henkeä kohti vuosina 1966, 1971, 1976, 1981, 1985 ja 1990**

		1966	1971	1976	1981	1985	1990
Kotitalouksia näytteessä .....		3 501	3 253	3 348	7 368	8 200	8 258
Kotitalouksia perusjoukossa .....		1 384 992	1 495 486	1 632 265	1 873 139	2 045 176	2 154 281
Kotitalouden keskikoko .....		3,35	2,99	2,77	2,54	2,36	2,30
Jauhot, ryynit ja hiutaleet .....	KG	56,9	37,3	35,9	32,1	27,0	22,9
Ruokaleipä .....	KG	35,9	34,2	33,6	34,7	33,3	31,8
Kahvileipä .....	KG	10,0	12,5	11,1	11,5	10,0	8,7
Makaroni, spagetti .....	KG	1,0	1,1	1,3	1,5	1,5	1,7
Aamiaishiutaleet yms. ....	KG	0,2	0,3	0,6	0,7	0,7	1,0
Tuore naudanliha .....	KG	5,4	4,8	5,9	4,4	3,6	2,9
Tuore sianliha .....	KG	7,3	7,6	8,2	8,9	8,3	7,0
Muu kokoliha .....	KG	1,7	4,4	4,1	4,8	4,8	4,5
Jauheliha .....	KG	3,4	3,6	4,9	5,6	5,7	5,7
Leikkelemakkarat .....	KG	5,0	6,4	8,4	8,0	7,6	6,4
Nakit .....	KG	1,1	1,9	2,6	2,7	2,9	2,9
Lenkkimakkara .....	KG	1,4	7,9	9,9	8,3	7,7	7,0
Muut ruokamakkarat .....	KG	5,2	0,8	1,0	1,6	1,6	1,3
Keitetty, savustettu, suolattu kokoliha .....	KG	1,3	2,1	2,5	3,5	3,8	4,6
Lihäsäilykkeet ja -einekset .....	KG	2,1	3,8	4,3	5,4	6,5	8,4
Tuore ja pakastettu kala .....	KG	6,4	7,3	7,8	8,7	7,7	9,0
Suolattu ja savustettu kala, kalasäilykkeet ja -einekset ...	KG	2,6	2,3	2,6	3,0	3,1	4,2
Maito .....	L	227,7	207,2	204,6	186,5	163,3	141,5
Piimä ja kefiiri .....	L	23,0	21,7	21,1	22,0	19,3	15,8
Kerma .....	L	3,7	3,7	3,6	3,7	3,5	3,6
Viili, jogurtti, maitorahka ym. ....	L	1,7	9,1	10,7	11,5	13,1	16,2
Juusto .....	KG	3,3	3,8	5,3	7,0	8,3	10,0
Munat .....	KG	8,2	9,9	9,8	9,8	9,6	7,5
Voi .....	KG	16,9	11,8	10,1	9,2	7,2	3,5
Voi-kasviöljyseos .....	KG	-	-	-	0,7	1,5	2,2
Pöytä margariini .....	KG	-	2,2	3,1	1,9	2,4	3,8
Talousmargariini .....	KG	2,8	2,8	3,2	3,9	2,6	2,3
Tuoreet hedelmät .....	KG	24,0	30,9	40,1	44,6	40,6	40,6
Marjat .....	L	11,0	17,0	19,4	22,0	23,1	18,3
Tuoremehut ja tuoremehujuomat .....	L	..	..	9,6	15,6	9,1	15,0
Juurikasvit .....	KG	7,2	7,9	7,7	9,1	8,0	8,2
Tomaatit .....	KG	2,3	3,2	4,5	5,9	6,3	7,1
Kurkut .....	KG	1,9	2,2	3,2	4,3	5,0	5,3
Kaalit .....	KG	2,4	2,7	3,5	4,1	3,6	3,1
Sipulit .....	KG	1,2	1,5	2,1	2,9	2,9	3,1
Sienet .....	KG	1,0	0,7	0,4	1,5	1,3	0,6
Pakastetut ja kuivatut vihannekset ja juurekset .....	KG	1,2	1,1	1,5	1,8	1,7	2,0
Vihannes- ja juuressäilykkeet ja -einekset .....	KG	1,6	2,6	2,7	3,5	3,8	4,4
Perunat .....	KG	84,4	70,9	59,3	57,3	49,2	39,1
Perunatuotteet .....	KG	1,1	0,1	0,2	0,4	1,0	2,3
Sokeri .....	KG	29,4	26,3	21,3	19,0	16,3	13,0
Kahvi .....	KG	7,3	8,0	9,7	9,7	8,6	7,9
Tee ja kaakao .....	KG	0,1	0,3	0,6	0,7	0,6	0,6
Suola .....	KG	2,8	2,3	2,4	2,0	1,6	1,2
Virvoitusjuomat .....	L	9,6	18,5	19,5	18,0	20,0	24,5

**Taulukko 3. Omien ja saatujen matalous-, puutarha- ja keräilytuotteiden osuus eräiden elintarvikkeiden kulutuksesta vuosina 1976, 1981 ja 1990, %**

	1976	1981	1990
Jauhot, ryynit .....	11	5	2
Tuore ja pakastettu liha .....	9	7	5
Maito .....	20	13	6
Munat .....	7	6	3
Puutarhamarjat .....	63	52	43
Metsämarjat .....	88	87	82
Juurikasvit .....	49	51	39
Perunat .....	62	59	47

**Taulukko 4. Ateriat kodin ulkopuolella henkeä kohti vuosina 1976, 1981 ja 1990, kpl**

	1976	1981	1990
Ravintola-, baari- ja työpaikka-ateriat .....	19	43	58
Kouluateriat .....	32	30	33
Päiväkoti- ja päivähoitoateriat .....	7	9	9
Vanhusten ateriat .....	-	1	3

Elintarvikkeiden kulutuksessa tapahtunut kehitys on seurausta monista yhteiskunnassa tapahtuneista muutoksista. Maataloudesta toimeentulonsa saava väestönosa on supistunut, naisten työssäkäynti on yleistynyt, ruokailu kodin ulkopuolella on lisääntynyt, tieto elintarvikkeiden laadusta ja terveellisyydestä tai epäterveellisyydestä on lisääntynyt, tarjonta on monipuolistunut jne.

Kotitaloustöihin käytetty aika on ajankäyttötutkimusten mukaan vähentynyt. Ruoanvalmistukseen käytettiin 15 % vähemmän aikaa vuonna 1987 kuin vuonna 1979. Ruoanlaittoa helpottavat ja nopeuttavat laitteet ovat yleistyneet.

**Taulukko 5. Eräiden kestokulutustavaroiden omistus vuosina 1971 ja 1990, % talouksista**

	1971	1990
Jääkaappi .....	64	96
Pakastin .....	7	77
Mikroaaltouuni .....	..	52
Leipäkone .....	-	4

**Taulukko 6. Eräiden elintarvikkeiden kulutusmäärät kotitalouksissa sosioekonomisen aseman mukaan henkeä kohti vuonna 1990**

		Kaikki	Maatalous- yrittäjät	Muut yrittäjät	Ylemmät toimihenkilöt	Alemmat toimihenkilöt	Työntekijät	Eläkeläiset	Opiskelijat
Jauhot, ryynit ja hiutaleet	KG	22,9	51,8	18,4	15,3	17,3	19,1	34,6	7,2
Ruokaleipä	KG	31,8	25,5	29,0	30,6	31,4	30,9	37,8	27,9
Kahvileipä	KG	8,7	8,8	8,0	7,7	7,9	8,0	11,9	7,1
Makaroni, spagetti	KG	1,7	2,0	1,9	1,8	1,6	1,9	1,3	2,0
Aamiaishiutaleet yms.	KG	1,0	0,7	1,3	1,6	1,3	0,8	0,6	1,7
Tuore naudanliha	KG	2,9	4,0	3,1	2,9	2,6	2,2	3,7	1,4
Tuore sianliha	KG	7,0	11,8	8,9	4,7	5,0	6,7	9,9	1,7
Muu kokoliha	KG	4,5	5,8	4,8	4,5	4,8	4,0	5,0	1,4
Jauheliha	KG	5,7	5,6	5,6	5,2	5,5	6,2	5,8	3,6
Leikkelemakkarat	KG	6,4	8,9	6,3	4,6	6,0	7,1	6,5	3,8
Nakit	KG	2,9	2,7	3,0	2,8	3,3	3,1	2,7	1,9
Lenkkimakkara	KG	7,0	9,5	6,9	4,1	6,3	9,1	6,1	4,4
Muut ruokamakkarat	KG	1,3	1,7	1,3	1,2	1,5	1,4	1,0	0,5
Keitetty, savustettu, suolattu kokoliha	KG	4,6	4,0	5,5	4,4	4,6	4,0	6,1	3,5
Lihäsäilykkeet ja -eineksset	KG	7,5	5,7	7,2	6,8	7,9	7,9	7,7	8,4
Tuore ja pakastettu kala	KG	9,0	10,6	7,5	6,3	6,6	7,2	16,5	2,9
Suolattu ja savustettu kala, kalasäilykkeet ja -eineksset	KG	4,2	3,1	3,7	4,5	4,4	3,6	5,5	3,1
Maito	L	141,5	218,9	133,8	99,6	116,9	148,2	172,7	93,5
Piimä ja kefiiri	L	15,8	22,6	11,5	7,3	12,2	13,3	30,6	4,4
Kerma	L	3,6	3,1	3,2	3,1	3,1	2,6	6,6	2,4
Villi ja jogurtti	L	16,2	14,0	15,1	19,2	18,1	16,1	13,4	19,6
Juusto	KG	10,0	9,7	9,7	12,0	11,6	9,1	8,3	9,5
Munat	KG	7,5	9,6	6,6	5,8	7,0	7,4	9,6	4,7
Voi	KG	3,5	10,2	2,3	1,4	2,2	2,6	6,2	1,7
Voi-kasviöljyseos	KG	2,2	2,3	2,7	1,7	2,0	2,1	2,5	1,4
Pöytämargariini	KG	3,8	1,9	2,8	3,5	3,5	4,1	4,7	2,9
Talousmargariini	KG	2,3	2,1	1,9	1,9	1,9	2,6	2,9	1,9
Tuoreet hedelmät	KG	40,6	33,2	37,8	46,0	43,3	36,9	43,5	36,5
Marjat	L	18,2	38,3	12,1	15,3	17,3	13,2	25,8	5,6
Tuore mehut ja tuore mehujuomat	L	15,0	9,6	17,5	20,3	17,4	14,2	9,3	28,7
Juurikasvit	KG	8,2	13,5	7,0	6,9	7,9	5,9	12,5	3,2
Tomaatit	KG	7,1	6,1	6,8	8,3	7,7	6,2	7,6	5,3
Kurkut	KG	5,3	5,1	4,5	5,7	5,9	5,1	5,3	3,5
Kaalit	KG	3,1	3,9	2,7	3,3	3,0	2,3	4,5	1,4
Sipulit	KG	3,1	2,0	2,8	3,3	3,1	2,6	4,2	2,2
Sienet	KG	0,6	0,7	0,4	0,9	0,7	0,3	0,8	0,2
Pakastetut ja kuivatut vihannekset ja juurekset	KG	2,0	1,7	2,1	1,8	1,8	2,0	2,6	1,1
Vihannes- ja juuressäilykkeet ja -eineksset	KG	4,4	3,6	4,9	4,9	4,8	4,2	4,3	3,3
Perunat	KG	39,1	82,5	32,3	25,2	30,8	34,9	56,2	18,6
Perunatuotteet	KG	2,3	1,4	2,4	2,7	2,9	2,7	0,9	2,7
Sokeri	KG	13,0	23,9	9,4	7,7	9,0	12,0	21,3	7,7
Kahvi	KG	7,9	9,3	6,7	5,2	6,5	7,6	12,6	4,2
Tee ja kaakao	KG	0,6	0,6	0,5	0,7	0,5	0,6	0,4	0,4
Suola	KG	1,2	2,3	0,9	0,7	0,7	1,1	2,2	0,7
Virvoitusjuomat	L	24,5	18,6	25,9	26,5	26,0	24,9	22,7	23,0

## 4 Elintarvikkeiden kulutusmäärät vuonna 1990

Vaikka kulutuserot ovat viime vuosikymmeninä pienentyneet, vaihtelee elintarvikkeiden kulutus vieläkin melkoisesti väestöryhmittäin (taulukko 6). Eri sosioekonomisten ryhmien väliset kulutuserot ovat usein seurausta talouksien ammatiasemasta, tuloista, kotitalouden koosta, jäsenten iästä jne.

Omalta tilalta saaduilla maataloustuotteilla on merkitystä lähinnä maatalousyrittäjätalouksissa, joissa jauhojen ja ryynien kulutuksesta oli omia 11 prosenttia, tuoreesta lihasta 24 prosenttia, maidosta 57 prosenttia ja kananmunista 18 prosenttia. Marjojen ja juurikasvien kulutuksessa on itse kerättyjen tai viljeltyjen osuus suurempi kuin muissa ryhmissä (taulukko 7).

Maatalousyrittäjien ja eläkeläistalouksien elintarvikkeiden kulutus muistuttaa monessa suhteessa toisiaan. Näissä talouksissa ruokailu kodin ulkopuolella on harvinaisempaa kuin muilla talouksilla. Tämä näkyy kulutuksessa siten, että raaka-aineita: jauhoja, tuoretta lihaa, tuoretta tai pakastettua kalaa, kananmunia, rasvoja, juurikasveja, perunoita, sokeria, kahvia ja suolaa hankitaan enemmän kuin palkansaaaja- tai opiskelijatalouksissa. Näissä talouksissa ei myöskään yhtä nopeasti kuin muissa ole siirrytty rasvapitoisista maidoista kevyempiin tai korvattu voita kevyemmillä levitteillä.

Toimihenkilö- ja opiskelijataloudet taas muistuttavat toisiaan. Molemmissa ryhmissä on ruokailu kodin ulkopuolella keskimääräistä yleisempää ja siten kotona valmistetaan ateriaita vähemmän kuin edellä mainituissa ryhmissä. Nämä taloudet käyttävätkin edellä mainittuja vähemmän raaka-aineita ja enemmän erilaisia välipaluruokailuun viittaavia tuotteita kuten aamiaismuroja, viilejä, jogurtteja, juustoja, tuoremehuja ja mehujuomia sekä virvoitusjuomia. Näissä talouksissa käytetään myös selvästi vähemmän maitoa ja rasvoja. Silloin kun näitä käytetään on kulutusmaito saanut väistyä kevyempien maitojen tieltä ja voi pöytämarjain tieltä.

Euroopan yhteisön maista esim. Irlanti edustaa perinteistä kulutusta. Siellä kotitaloudet kuluttivat vuonna 1988 maitoa 168 litraa, voita 11 kiloa, kananmunia 18 kiloa, perunoita 118 kiloa ja sokeria 19 kiloa henkeä kohti vuodessa. Uudempiä ruoankulutusta edustavat taas esim. Tanska ja Hollanti. Tanskassa maitoa kulutettiin 110 litraa, voita 6 kiloa, kananmunia 10 kiloa, perunoita 45 kiloa ja sokeria 9 kiloa henkeä kohti. Elintarvikkeiden määrällisestä kulutuksesta ei ole kulutustutkimusten pohjalta tietoa kovinkaan monesta maasta.

**Taulukko 7. Omien ja saatujen matalous-, puutarha- ja keräilytuotteiden osuus eräiden elintarvikkeiden kulutuksesta sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1990, %**

	Kaikki kotitaloudet	Maatalousyrittäjät	Muut yrittäjät	Ylemmät toimihenkilöt	Alemmat toimihenkilöt	Työntekijät	Opiskelijat	Eläkeläiset
Jauhot, ryynit .....	2	11	1	0	1	1	-	1
Tuore ja pakastettu liha .....	4	24	1	2	4	3	-	3
Maito .....	6	57	1	0	1	1	0	2
Munat .....	3	18	-	2	1	1	1	1
Puutarhamarjat .....	43	43	80	37	37	45	1	42
Metsämarjat .....	82	94	64	90	91	87	100	57
Juurikasvit .....	38	76	39	30	33	35	18	35
Perunat .....	47	90	44	33	37	47	34	40

**Taulukko 8. Ateriat kodin ulkopuolella henkeä kohti sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1990, kpl**

	Kaikki kotitaloudet	Maatalousyrittäjät	Muut yrittäjät	Ylemmät toimihenkilöt	Alemmat toimihenkilöt	Työntekijät	Opiskelijat	Eläkeläiset
Ravintola-, baari- ja työpaikka-ateriat ..	58	16	48	103	83	59	57	10
Kouluateriat .....	33	35	42	43	37	38	116	4
Päiväkoti- ja päivähoidoateriat .....	9	4	12	14	11	11	8	0
Vanhusten ateriat .....	3	1	1	1	1	1	..	12

# 5 Käsitteitä

## Kulutuksen käsite

---

Kotitaloustiedustelun tuottamat elintarvikkeiden kulutustiedot kertovat ruoka-aineiden käytöstä kotitalouksissa. Ostettujen elintarvikkeiden lisäksi kulutukseen luetaan mukaan itse tuotetut ja saadut maatalous-, puutarha- ja keräilytuotteet.

Elintarvikkeet on kirjattu kulutukseksi silloin, kun ne on hankittu kotitalouteen ja sellaisina kuin ne on hankittu, esimerkiksi raaka-aineina, eineksinä, säilykkeinä. Itse tuotetut tai kerätyt elintarvikkeet kirjataan kulutukseksi silloin, kun ne tuodaan keittiöön käsiteltäviksi.

### Kotitaloustiedustelun perusteella **tiedetään**

- miten paljon kotitaloudet hankkivat erilaisia raaka-aineita tai tuottavat niitä itse
- miten paljon kotitaloudet hankkivat pidemmälle jalostettuja elintarvikkeita, puolivalmisteita, eineksiä tai säilykkeitä
- miten monta ateriaa kotitalouden jäsenet söivät kodin ulkopuolella, mm. työpaikoilla, ravintoloissa, baareissa, kouluissa tai päiväkodeissa.

### Sitävastoin kotitaloustiedustelu **ei kerro**

- miten paljon esimerkiksi lihaa, perunoita tai suolaa suomalaisen keskimäärin käyttää, koska osa näistä ruoka-aineista saadaan valmiissa aterioissa, eineksissä jne.
- sitä miten kukin perheenjäsen kuluttaa kotiin hankittuja elintarvikkeita, sillä tiedot kirjataan kotitalouskohtaisina
- eikä sitä miten paljon kotiin hankituista elintarvikkeista jää erilaisen hävikin takia käyttämättä ravinnoksi.

## Kotitalous

---

Kotitalouteen kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka asuvat ja ruokailevat yhdessä tai jotka muuten käyttävät tulojaan yhdessä. Kotitalous on siis laajempi kuin perhe. Kotitalous eroaa hieman myös asutokunnasta, joka muodostuu samassa asunnossa asuvista henkilöistä. Kotitalouksien ulkopuolelle jää laitoksissa pysyvästi elävä osa väestöstä.

## Sosioekonominen asema

---

Kotitalouden jokaiselle jäsenelle muodostettiin sosioekonominen asema hänen oman toimintansa ja tulojensa perusteella. Kotitalouden sosioekonominen asema määriteltiin viitehenkilön perusteella. **Viitehenkilöllä** tarkoitetaan henkilöä, jonka katsottiin ensisijaisesti olevan vastuussa kotitalouden toimeentulosta. Sosioekonomisen luokituksen karkein taso jakaa henkilöt yrittäjiin, palkansaajiin ja ammatissa toimimattomiin. Tämä jako on tehty henkilön ilmoittamien ajankäyttötietojen perusteella. Tarkemmille tasoille mentäessä käytettiin apuna tietoja mm. henkilön ammattiasemasta, koulutuksesta ja tuloista.

## Suuralue

---

**Pääkaupunkiseutuun** kuuluvat Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen

**Muu Etelä-Suomi** sisältää Uudenmaan läänin pääkaupunkiseutua lukuun ottamatta, Turun ja Porin, Hämeen ja Kymen läänit sekä Ahvenanmaan maakunnan

**Väli-Suomi** sisältää Mikkelin, Pohjois-Karjalan, Kuopion, Keski-Suomen ja Vaasan läänit

**Pohjois-Suomi** sisältää Oulun ja Lapin läänit.

# 6 Tutkimusmenetelmästä ja tulosten luotettavuudesta

Kotitaloustiedustelu on otostutkimus, joka on vuodesta 1966 lähtien tehty noin viiden vuoden välein. Kotitaloustiedustelun päätarkoituksena on tuottaa tietoja kotitalouksien kulumenoista. Tämän lisäksi on kerätty tietoja myös elintarvikkeiden kulutusmääristä, kotitalouksien käyttämistä yhteiskunnallisista palveluista sekä kestokulutustavaroiden omistuksesta. Myös kotitalouksien tuloista on kerätty tietoa käytettäväksi lähinnä kulutuksen taustatietona.

## Tiedonkeruu 1990

Elintarvikkeiden määriä koskevat tiedot on kerätty kahden viikon tilinpidoilla, joita varten otos jaettiin 26 osaan. Nämä tilinpitojaksot jakaantuivat koko vuodelle, joten myös sesonkihyödykkeitä pitäisi olla kulutuksessa mukana oikeassa suhteessa.

Kotitalouksia pyydettiin merkitsemään elintarvikkeiden määrät kiloina, litroina jne. Ilman määrätietoa saivat alunperin jäädä sellaiset vaikeasti arvioitavat tuotteet kuin salaatti, kiinankaali, raparperi, pinaatti, makeiset ja mausteet. Jotta tilinpito ei olisi tuottanut kotitaloudelle kohtuutonta vaivaa, sallittiin tämän lisäksi useiden elintarvikkeiden ilmoittaminen myös kappaleina esim. painon sijasta. Näin meneteltiin mm. leipien, useiden hedelmien ja juurikasvien kohdalla. Kappaletiedot muunnettiin Tilastokeskuksessa painoiksi keskipainojen ja erilaisten päättelysääntöjen avulla.

## Perusjoukko

Kotitaloustiedustelun perusjoukon muodostavat maan kaikki yksityiset kotitaloudet. Perusjoukkoon eivät kuulu laitoksissa pysyvästi elävät henkilöt.

## Otos ja estimointi

Väestörekisterin avulla poimittiin noin 12 000 talouden otos. Otos ositettiin kotitalouden asuinläänin ja tilinpitojakson mukaan. Hyväksyttävät vastaukset saatiin 8 258 kotitaloudelta.

Tässä julkaisussa esitettävät vuoden 1990 tiedot perustuvat näihin vastauksiin. Tulokset on korotettu edustamaan koko perusjoukkoa.

Kotitaloustiedustelun tietosisällön laajuudesta ja keruun monivaiheisuudesta johtuen kato on noussut viimeisissä tutkimuksissa noin 30 prosenttiin. Suurten kaupunkien, erityisesti Helsingin seudun, taloudet sekä yhden hengen taloudet jäävät muita useammin kadoksi. Kadon vinoutta on korjattu ns. uudelleenpainotuksella.

## Luotettavuus

Otostutkimuksen tuloksiin sisältyy yleensä sekä satunnaista että systemaattista virhettä. Kotitaloustiedustelun tulosten luotettavuudesta on saatavilla laatuselvitys.

Elintarvikkeiden kulutusmäärien osalta ei ole laskettu keski-  
virheitä. Vastaavien hyödykeryhmien menoista laskettujen keski-  
virheiden perusteella voidaan päätellä, että suurim-  
massa osassa tämän julkaisun 3- ja 4-numerotason tulok-  
sista koko maan tasolla suhteellinen keski-  
virhe jää alle kolmen prosentin. Poikkeuksia ovat mm. kalaruoat, tuo-  
reet ja pakastetut marjat, pähkinät ja mantelit sekä lasten  
purkkiruokat.

Liitetaulukossa esitettyjen tavallisimpien elintarvikkeiden  
suhteelliset keski-  
virheet jäävät yleensä koko maan tasolla  
alle viiden prosentin, mutta harvemmin hankittavien tai se-  
sonkiloonteisten elintarvikkeiden kohdalla saattavat nousta  
hyvinkin suuriksi. Tästä syystä liitetaulukon lukuja ei suosi-  
tellakaan käytettäväksi 5-numerotasolla sellaisenaan, vaan  
yhdisteltyinä isommiksi ryhmiksi. Tarkimman tason jul-  
kaisemisella jätetään käyttäjälle mahdollisuus erilaisten ti-  
lastokeskuksen ryhmittelyistä poikkeavien elintarvikeryh-  
mien kokoamiseen.

Systemaattista virhettä esiintyy sellaisten elintarvikkeiden  
kohdalla, joiden määrätietoa kotitalous ei ole halunnut tai  
pystynyt tarkasti ilmoittamaan. Tällaista on mm. alkoholin  
kulutus, joka kotitaloustiedusteluissa jää yleensä alle puo-  
leen Alkon ilmoittamista myyntiluvuista. Myös esimerkiksi  
kioskiostokset saattavat helposti unohtua.

**LIITETAULUKKO Elintarvikkeiden kulutusmäärät henkeä kohti suuralueen ja kuntamuodon mukaan vuonna 1990**

		Kaikki kotitaloudet	Pääkaupunki- seutu	Muu Etelä-Suomi			
				Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	
	Kotitalouksia näytteessä .....	8 258	1 171	3 319	1 980	1 339	
	Kotitalouksia perusjoukossa .....	2 154 281	407 860	955 700	593 940	361 759	
	Henkilöitä näytteessä .....	22 627	2 889	8 857	5 030	3 827	
	Henkilöitä perusjoukossa .....	4 945 963	845 439	2 164 901	1 282 475	882 426	
	Kotitalouden keskikoko .....	2,3	2,07	2,27	2,16	2,44	
	Kuluttajayksiköitä / kotitalous .....	1,8	1,67	1,79	1,72	1,89	
	Ammatissa toimivia / kotitalous .....	1,09	1,16	1,08	1,05	1,12	
	Alle 18-vuotiaita / kotitalous .....	0,53	0,43	0,5	0,44	0,6	
	Alle 7-vuotiaita / kotitalous .....	0,2	0,18	0,19	0,17	0,24	
	7 – 12-vuotiaita / kotitalous .....	0,19	0,14	0,18	0,15	0,22	
	13 – 16-vuotiaita / kotitalous .....	0,11	0,09	0,11	0,1	0,12	
	17 – 24-vuotiaita huollettavia lapsia/kotitalous .....	0,08	0,06	0,08	0,08	0,09	
	65 vuotta täyttäneitä / kotitalous .....	0,32	0,23	0,34	0,33	0,35	
	Käytettävissä olevat tulot / kotitalous .....	128 798	146 050	126 998	124 350	131 347	
	Tuotannontekijätulot / kotitalous .....	132 246	169 092	128 699	125 885	133 319	
	Bruttotulot / kotitalous .....	171 356	205 410	167 850	165 371	171 922	
	Omistusasunnossa asuvia kotitalouksia, % .....	71,6	62,2	74,1	71,3	78,7	
	Vuokra-asunnossa asuvia kotitalouksia, % .....	28,3	37,6	25,8	28,7	21,1	
	Asuinpinta-ala / kotitalous, neliometriä .....	79	68	82	75	94	
100	Leipä- ja viljatuotteet .....	KG	67,7	59,1	66,4	64,53	69,12
1000-	Jauhot, ryyinit, hiutaleet .....	KG	22,88	12,71	21,32	18,48	25,46
10000	Vehnäjauhot .....	KG	11,83	6,21	11,66	10,28	13,66
10001	Ohrajauhot .....	KG	0,5	0,06	0,17	0,1	0,28
10002	Ruisjauhot .....	KG	1,87	0,32	1	0,51	1,72
10003	Perunajauhot .....	KG	0,54	0,24	0,54	0,5	0,6
10004	Grahamjauhot .....	KG	1,14	0,84	1,2	1,05	1,43
10005	Muut jauhot .....	KG	0,82	0,43	0,83	0,52	1,28
10006	Kauraryynit, -hiutaleet ja -jyvät .....	KG	2,4	1,74	2,47	2,25	2,79
10007	Mannaryynit .....	KG	0,66	0,29	0,6	0,48	0,76
10008	Ruisryynit, -hiutaleet ja -jyvät .....	KG	0,36	0,1	0,12	0,11	0,13
10009	Ohraryynit, -hiutaleet ja -jyvät .....	KG	0,13	0,09	0,12	0,1	0,14
10010	Vehnähiutaleet, -alkiot, jyvät ja leseet .....	KG	0,2	0,16	0,26	0,27	0,25
10011	Riisiryynit ja -hiutaleet .....	KG	1,69	1,54	1,59	1,58	1,62
10012	Muut ryyinit, jyvät ja siemenet .....	KG	0,54	0,37	0,54	0,45	0,68
10013	Lasten vellit ja puurot .....	KG	0,2	0,31	0,22	0,28	0,13
1002	Ruokaleipä .....	KG	28,56	31,08	28,9	29,52	27,99
10020	Näkkileipä ja hapankorput .....	KG	1,98	1,62	2,07	1,96	2,22
10021	Pehmeä ruisleipä .....	KG	11,33	10,66	10,5	10,49	10,51
10022	Vehnäruokaleipä .....	KG	4,94	7,02	5,13	5,28	4,91
10023	Sekaleipä .....	KG	8,34	10,12	8,81	9,51	7,8
10024	Muu pehmeä ruokaleipä .....	KG	1,97	1,65	2,39	2,28	2,55
1003	Piirakat ja pasteijat .....	KG	4,11	3,72	4,16	4,39	3,82
10030	Karjalanpiirakat .....	KG	3,2	2,82	3,03	3,2	2,79
10031	Pasteijat ja lihapiirakat .....	KG	0,91	0,9	1,12	1,19	1,02
1004	Kahvileipä .....	KG	8,69	7,6	8,64	8,78	8,45
10040	Kahvipitko .....	KG	1,13	0,94	1,31	1,27	1,36
10041	Viinerit ja pullat .....	KG	1,25	1,35	1,23	1,34	1,08

		Väli-Suomi			Pohjois-Suomi			
		Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	
	Kotitalouksia näytteessä .....	2 663	1 289	1 374	1 105	482	623	
	Kotitalouksia perusjoukossa .....	544 524	279 785	264 739	246 197	112 930	133 268	
	Henkilöitä näytteessä .....	7 512	3 404	4 108	3 369	1 394	1 975	
	Henkilöitä perusjoukossa .....	1 303 728	634 557	669 170	631 895	271 050	360 845	
	Kotitalouden keskekoko .....	2,39	2,27	2,53	2,57	2,4	2,71	
	Kuluttajyksiköitä / kotitalous .....	1,86	1,78	1,95	1,95	1,85	2,04	
	Ammatissa toimivia / kotitalous .....	1,06	1,02	1,1	1,13	1,15	1,12	
	Alle 18-vuotiaita / kotitalous .....	0,57	0,54	0,61	0,73	0,64	0,8	
	Alle 7-vuotiaita / kotitalous .....	0,21	0,19	0,22	0,25	0,21	0,27	
	7 – 12-vuotiaita / kotitalous .....	0,21	0,2	0,22	0,3	0,25	0,34	
	13 – 16-vuotiaita / kotitalous .....	0,13	0,12	0,14	0,15	0,15	0,15	
	17 – 24-vuotiaita huollettavia lapsia/kotitalous .....	0,08	0,07	0,09	0,1	0,09	0,1	
	65 vuotta täyttäneitä / kotitalous .....	0,38	0,36	0,41	0,29	0,22	0,34	
	Käytettävissä olevat tulot / kotitalous .....	119 588	117 229	122 081	127 574	126 770	128 255	
	Tuotannontekijätulot / kotitalous .....	113 167	114 669	111 580	127 172	135 359	120 234	
	Bruttotulot / kotitalous .....	153 951	153 700	154 217	167 045	171 026	163 671	
	Omistusasunnossa asuvia kotitalouksia, % .....	74	71	77,2	71,8	66,8	76	
	Vuokra-asunnossa asuvia kotitalouksia, % .....	25,9	28,9	22,8	27,6	32,9	23	
	Asuinpinta-ala / kotitalous, neliometriä .....	82	77	87	82	76	87	
100	Leipä- ja viljatuotteet .....	KG	73,99	68,75	78,95	70,66	63,52	76,03
1000-	Jauhot, ryyinit, hiutaleet .....	KG	29,33	21,72	36,55	28,54	19,27	35,51
10000	Vehnäjauhot .....	KG	14,86	11,93	17,64	13,67	10,17	16,3
10001	Ohräjauhot .....	KG	0,38	0,22	0,53	2,44	0,54	3,87
10002	Ruisjauhot .....	KG	4,34	1,7	6,84	1,84	0,74	2,66
10003	Perunajauhot .....	KG	0,68	0,51	0,84	0,63	0,52	0,71
10004	Grahamjauhot .....	KG	1,3	0,95	1,63	1,02	1,21	0,88
10005	Muut jauhot .....	KG	0,89	0,73	1,04	1,19	0,63	1,61
10006	Kauraryynit, -hiutaleet ja -jyvät .....	KG	2,77	2,18	3,33	2,32	2,05	2,53
10007	Mannaryynit .....	KG	0,82	0,58	1,05	1,02	0,92	1,09
10008	Ruisryynit, -hiutaleet ja -jyvät .....	KG	0,25	0,12	0,38	1,74	0,13	2,94
10009	Ohraryynit, -hiutaleet ja -jyvät .....	KG	0,18	0,18	0,18	0,13	0,08	0,16
10010	Vehnähiutaleet, -alkiot, jyvät ja leseet .....	KG	0,14	0,12	0,16	0,16	0,19	0,14
10011	Riisiryynit ja -hiutaleet .....	KG	1,98	1,77	2,19	1,59	1,43	1,71
10012	Muut ryyinit, jyvät ja siemenet .....	KG	0,59	0,52	0,66	0,69	0,49	0,84
10013	Lasten vellit ja puurot .....	KG	0,16	0,21	0,1	0,11	0,16	0,08
1002	Ruokaleipä .....	KG	27,13	29,03	25,32	27,01	28	26,27
10020	Näkkileipä ja hapankorput .....	KG	1,87	1,91	1,83	2,42	2,27	2,53
10021	Pehmeä ruisleipä .....	KG	12,67	12,93	12,42	12,27	11,61	12,76
10022	Vehnäruokaleipä .....	KG	3,96	4,74	3,22	3,57	4,14	3,14
10023	Sekaleipä .....	KG	7,29	7,93	6,67	6,49	7,81	5,5
10024	Muu pehmeä ruokaleipä .....	KG	1,34	1,52	1,18	2,27	2,17	2,34
1003	Piirakat ja pasteijat .....	KG	4,72	4,98	4,48	3,17	4,01	2,53
10030	Karjalanpiirakat .....	KG	3,9	4,16	3,66	2,8	3,62	2,19
10031	Pasteijat ja lihapiirakat .....	KG	0,82	0,82	0,82	0,36	0,39	0,34
1004	Kahvileipä .....	KG	9,52	9,69	9,35	8,6	8,75	8,49
10040	Kahvipitko .....	KG	1,01	1,06	0,96	1,01	0,92	1,08
10041	Viinerit ja pullat .....	KG	1,3	1,4	1,2	1,05	1,43	0,77

LIITETAULUKKO jatkuu			Kaikki kotitaloudet	Pääkaupunki-seutu	Muu Etelä-Suomi		
					Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
10042	Munkit ja donitsit .....	KG	1,01	0,56	1,06	1,1	0,99
10043	Korput ja rinkelit .....	KG	0,99	0,57	0,8	0,79	0,82
10044	Keksit, vohvelit ja pikkuleivät .....	KG	2,69	2,51	2,75	2,75	2,76
10045	Leivokset, kakut ja makeat piirakat .....	KG	0,88	1,07	0,88	0,91	0,84
10046	Valmiit taikinat ja kakkupohjat .....	KG	0,75	0,59	0,62	0,63	0,6
1005	Muut viljatuotteet .....	KG	3,45	3,99	3,38	3,36	3,4
10050	Makaronit ja spagetit .....	KG	1,72	1,79	1,64	1,59	1,71
10051	Viljamurot ja -murokkeet .....	KG	0,68	0,86	0,67	0,66	0,68
10052	Mysli yms. vilja-hedelmäsekoitteet .....	KG	0,36	0,61	0,34	0,4	0,26
10053	Mämmi .....	KG	0,48	0,44	0,5	0,49	0,53
10054	Pop corn ja muut naksit viljasta .....	KG	0,22	0,29	0,22	0,22	0,21
101	Liha .....	KG	49,9	45,35	50,08	50,85	48,97
1010-	Tuore ja pakastettu liha .....	KG	19,97	17,87	20,22	20,19	20,27
10100	Luuton naudanliha .....	KG	1,61	2,05	1,73	1,83	1,6
10101	Luullinen naudanliha .....	KG	0,88	0,56	0,97	0,98	0,96
10102	Naudan ruhot ja ruhonosat .....	KG	0,16	0,17	0,2	0,01	0,47
10103	Luuton sianliha .....	KG	1,01	1,37	1,12	1,31	0,84
10104	Porsaankyljykset .....	KG	1,32	1,04	1,46	1,5	1,4
10105	Raaka kinkku .....	KG	0,98	1,51	0,89	0,97	0,78
10106	Muu luullinen sianliha .....	KG	2,77	1,22	2,83	2,68	3,04
10107	Sian ruhot ja ruhonosat .....	KG	0,68	0,19	0,63	0,25	1,17
10108	Paistista jauhettu jauheliha .....	KG	1,22	1,81	1,51	1,68	1,25
10109	Muu jauheliha .....	KG	4,48	3,61	4,6	4,46	4,8
10110	Karjalanpaistiliha .....	KG	0,32	0,2	0,31	0,37	0,22
10111	Siipikarjanliha .....	KG	2,45	2,45	2,61	2,75	2,41
10112	Lampaanliha .....	KG	0,28	0,91	0,18	0,08	0,33
10113	Poronliha .....	KG	0,49	0,25	0,04	0,05	0,03
10114	Hirvenliha .....	KG	0,54	0,09	0,32	0,34	0,29
10115	Muu riista .....	KG	0,07	0,03	0,05	0,05	0,05
10116	Maksa ja munuaiset .....	KG	0,34	0,25	0,33	0,36	0,29
10117	Veri .....	KG	0,05	0	0,05	0,08	0,01
10118	Kieli, luut, potkat ym. ....	KG	0,32	0,19	0,4	0,44	0,33
1012	Kokoliha- ja valmisteet .....	KG	5,71	5,81	5,73	6,1	5,18
10120	Savustettu, grillattu ym. sianliha .....	KG	3,14	2,58	3,41	3,53	3,23
10121	Grillattu ym. siipikarjan liha .....	KG	0,99	1,69	0,99	1,12	0,8
10122	Leikkeleet poronlihasta .....	KG	0,03	0,03	0	0,01	0
10123	Muut leikkelelihat .....	KG	0,48	0,59	0,45	0,49	0,39
10124	Valmiiksi maustetut tai leivitetty pihvit, leikkeet, kyljykset ...	KG	0,21	0,28	0,22	0,26	0,17
10125	Hyytelösyltty .....	KG	0,4	0,29	0,36	0,35	0,38
10126	Täyslihasäilykkeet .....	KG	0,45	0,33	0,3	0,34	0,23
1013	Makkaravalmisteet .....	KG	17,57	14,09	17,38	17,2	17,66
10130	Kestomakkarat .....	KG	1,31	1,27	1,15	1,2	1,09
10131	Leikkelemakkarat .....	KG	5,04	3,49	4,77	4,61	4,99
10132	Maksamakkarat ja -pasteijat .....	KG	0,37	0,56	0,39	0,42	0,35
10133	Nakit .....	KG	2,93	2,97	3,3	3,39	3,17
10134	Lenkkimakkarat .....	KG	6,98	4,79	7,12	6,91	7,43
10135	Muut ruokamakkarat .....	KG	0,76	0,64	0,44	0,42	0,47
10136	Siskonmakkarat ja muut raakamakkarat .....	KG	0,17	0,38	0,2	0,24	0,15
1014-	Liharuokavalmisteet .....	KG	6,65	7,57	6,75	7,36	5,86
10141	Kaalikääryleet .....	KG	0,18	0,19	0,21	0,18	0,25

			Väli-Suomi			Pohjois-Suomi		
			Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
10042	Munkit ja donitsit . . . . .	KG	1,18	1,02	1,33	1,11	1,24	1,02
10043	Korput ja ringelit . . . . .	KG	1,56	1,34	1,76	1,02	0,83	1,17
10044	Keksit, vohvelit ja pikkuleivät . . . . .	KG	2,74	2,71	2,77	2,64	2,83	2,51
10045	Leivokset, kakut ja makeat piirakat . . . . .	KG	0,82	1,03	0,62	0,71	0,86	0,59
10046	Valmiit taikinat ja kakkupohjat . . . . .	KG	0,92	1,13	0,72	1,05	0,65	1,35
1005	Muut viljatuotteet . . . . .	KG	3,29	3,33	3,25	3,34	3,48	3,22
10050	Makaronit ja spagetit . . . . .	KG	1,72	1,7	1,75	1,86	1,88	1,84
10051	Viljamurot ja -murokkeet . . . . .	KG	0,64	0,67	0,61	0,59	0,53	0,63
10052	Mysli yms. vilja-hedelmäsekoitteet . . . . .	KG	0,28	0,31	0,25	0,22	0,26	0,18
10053	Mämmi . . . . .	KG	0,46	0,45	0,47	0,51	0,66	0,41
10054	Pop corn ja muut naksit viljasta . . . . .	KG	0,19	0,21	0,17	0,16	0,15	0,16
101	Liha . . . . .	KG	52,33	51,12	53,48	50,36	48,96	51,4
1010-	Tuore ja pakastettu liha . . . . .	KG	21,38	20,34	22,35	19,03	18,02	19,78
10100	Luuton naudanliha . . . . .	KG	1,35	1,52	1,18	1,1	1,33	0,93
10101	Luullinen naudanliha . . . . .	KG	0,85	0,77	0,92	1,1	1,3	0,94
10102	Naudan ruhot ja ruhonosat . . . . .	KG	0,16	0,27	0,05	0,05	0,02	0,07
10103	Luuton sianliha . . . . .	KG	0,81	0,99	0,64	0,56	0,94	0,28
10104	Porsaankyljykset . . . . .	KG	1,41	1,44	1,38	1,04	1,12	0,97
10105	Raaka kinkku . . . . .	KG	1,03	1,19	0,88	0,51	0,61	0,43
10106	Muu luullinen sianliha . . . . .	KG	3,73	3,36	4,07	2,66	1,99	3,16
10107	Sian ruhot ja ruhonosat . . . . .	KG	1,3	0,56	2	0,2	0,36	0,09
10108	Paistista jauhettu jauheliha . . . . .	KG	0,65	0,86	0,46	0,6	0,77	0,46
10109	Muu jauheliha . . . . .	KG	4,98	4,59	5,35	4,24	4,34	4,17
10110	Karjalanpaistiliha . . . . .	KG	0,39	0,46	0,32	0,38	0,43	0,33
10111	Siipikarjanliha . . . . .	KG	2,36	2,48	2,24	2,12	2,52	1,82
10112	Lampaanliha . . . . .	KG	0,15	0,18	0,12	0,08	0,04	0,1
10113	Poronliha . . . . .	KG	0,22	0,25	0,19	2,93	0,94	4,42
10114	Hirvenliha . . . . .	KG	1,12	0,59	1,62	0,68	0,41	0,89
10115	Muu riista . . . . .	KG	0,11	0,02	0,2	0,11	0,07	0,14
10116	Maksa ja munuaiset . . . . .	KG	0,42	0,39	0,44	0,32	0,4	0,27
10117	Veri . . . . .	KG	0,05	0,03	0,07	0,07	0,03	0,09
10118	Kieli, luut, potkat ym. . . . .	KG	0,3	0,39	0,23	0,29	0,39	0,22
1012	Kokoliuhavalmisteet . . . . .	KG	5,29	5,78	4,83	6,36	6,21	6,48
10120	Savustettu, grillattu ym. sianliha . . . . .	KG	2,87	2,97	2,77	3,54	3,36	3,68
10121	Grillattu ym. siipikarjan liha . . . . .	KG	0,79	1,09	0,51	0,46	0,59	0,37
10122	Leikkeleet poronlihasta . . . . .	KG	0,02	0,01	0,02	0,16	0,21	0,13
10123	Muut leikkelelihat . . . . .	KG	0,4	0,46	0,35	0,58	0,8	0,41
10124	Valmiiksi maustetut tai leivitettyt pihvit, leikkeet, kyljykset . . . . .	KG	0,13	0,16	0,11	0,23	0,18	0,26
10125	Hyytelösyllty . . . . .	KG	0,49	0,48	0,5	0,51	0,51	0,52
10126	Täyslihasäilykkeet . . . . .	KG	0,59	0,61	0,57	0,88	0,56	1,12
1013	Makkaravalmisteet . . . . .	KG	19,55	18,14	20,89	18,75	17,9	19,39
10130	Kestomakkarat . . . . .	KG	1,38	1,33	1,42	1,79	1,57	1,96
10131	Leikkelemakkarat . . . . .	KG	6,15	5,62	6,65	5,79	5,53	5,99
10132	Maksamakkarat ja -pasteijat . . . . .	KG	0,26	0,33	0,2	0,26	0,32	0,22
10133	Nakit . . . . .	KG	2,68	2,71	2,65	2,12	2,23	2,03
10134	Lenkkimakkarat . . . . .	KG	7,77	6,89	8,6	7,8	7,26	8,22
10135	Muut ruokamakkarat . . . . .	KG	1,26	1,18	1,34	0,95	0,93	0,97
10136	Siskonmakkarat ja muut raakamakkarat . . . . .	KG	0,04	0,07	0,02	0,03	0,06	0,01
1014-	Liharuokavalmisteet . . . . .	KG	6,11	6,85	5,41	6,22	6,83	5,75
10141	Kaalikääryleet . . . . .	KG	0,11	0,14	0,09	0,22	0,11	0,3

		Kaikki kotitaloudet	Pääkaupunki-seutu	Muu Etelä-Suomi			
				Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	
10142	Maksalaatikko .....	KG	0,85	0,85	0,91	0,92	0,91
10143	Lihaperunasose- yms. laatikot .....	KG	0,58	0,99	0,58	0,67	0,44
10144	Lihapullat ja jauhelihapihvit .....	KG	1,48	1,5	1,55	1,71	1,33
10145	Verivalmisteet .....	KG	0,43	0,2	0,49	0,52	0,45
10146	Pizzat, lasagne, täytetyt ohukaiset .....	KG	1,25	1,89	1,2	1,39	0,91
10147	Liha-, makkara- ym. keitot .....	KG	0,1	0,16	0,07	0,11	0,03
10148	Muut lihaeinekset .....	KG	0,3	0,43	0,34	0,33	0,34
10149	Kana- ym. salaattit .....	KG	0,03	0,04	0,04	0,05	0,02
10150	Hernekeitosäilykkeet .....	KG	1,04	0,87	0,96	1,05	0,83
10151	Jauhelihasäilykkeet .....	KG	0,13	0,11	0,12	0,14	0,09
10152	Muut liharuokasäilykkeet .....	KG	0,12	0,13	0,13	0,14	0,11
10153	Lihaliemikuutiot ja -pussikeitot .....	KG	0,15	0,2	0,16	0,16	0,15
10154	Veriohukaisjauhe .....	KG	0,01	0	0,01	0,01	0,01
102	Kala .....	KG	13,25	12,25	13,51	13,87	13
1020-	Tuore ja pakastettu kala .....	KG	9,03	6,54	9,01	9,1	8,88
10200	Silakka .....	KG	1,21	0,86	1,78	1,88	1,62
10201	Muikku .....	KG	0,81	0,26	0,41	0,4	0,43
10202	Ahven .....	KG	0,52	0,2	0,6	0,34	0,96
10203	Hauki .....	KG	0,72	0,19	0,71	0,68	0,75
10204	Siika .....	KG	0,67	0,16	0,43	0,48	0,37
10205	Lohi .....	KG	0,62	0,57	0,64	0,74	0,5
10206	Kirjolohi .....	KG	2,28	2,18	2,18	2,23	2,1
10207	Muu tuore kala .....	KG	0,86	0,56	0,79	0,78	0,82
10208	Ravut .....	KG	0,03	0,07	0,03	0,03	0,03
10209	Silakkafileet .....	KG	0,47	0,56	0,49	0,57	0,38
10210	Seiti .....	KG	0,73	0,65	0,85	0,84	0,85
10211	Muut kalafileet .....	KG	0,12	0,26	0,1	0,13	0,07
1022	Kalavalmisteet .....	KG	3,4	4,24	3,69	3,81	3,51
10220	Suolattu silli .....	KG	0,33	0,27	0,38	0,41	0,35
10221	Suolattu silakka .....	KG	0,06	0,03	0,08	0,09	0,08
10222	Muu suolakala .....	KG	0,11	0,11	0,1	0,11	0,08
10223	Lipeäkala .....	KG	0,19	0,23	0,19	0,15	0,26
10224	Savustettu ja grillattu kala .....	KG	1,17	1,45	1,3	1,29	1,31
10225	Silli- ja anjovissäilykkeet .....	KG	0,4	0,39	0,47	0,52	0,4
10226	Sardiinit, tonnikalat, makrillit ja mustekalat .....	KG	0,82	1,19	0,82	0,86	0,77
10227	Silakka- ja muut kalasäilykkeet .....	KG	0,1	0,13	0,11	0,13	0,08
10228	Simpukat, katkaravut ja etanat .....	KG	0,17	0,37	0,18	0,22	0,12
10229	Mäti, kalatahnat .....	KG	0,05	0,08	0,05	0,05	0,04
1023	Kalaruokat .....	KG	0,83	1,48	0,82	0,96	0,61
10230	Kalapuikot ym. leivitetty kalaruokat .....	KG	0,43	0,67	0,48	0,52	0,42
10231	Silakkalaatikko, janssonin kiusaus yms. laatikot .....	KG	0,18	0,34	0,19	0,27	0,07
10232	Kalapizzat ja muut kalaeinekset .....	KG	0,13	0,24	0,07	0,08	0,07
10233	Pakastetut kalakeitot .....	KG	0,05	0,13	0,04	0,05	0,03
10234	Kala- yms. salaattit .....	KG	0,03	0,07	0,03	0,05	0,01
10235	Kalaliemikuutiot ja -pussikeitot .....	KG	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01
103	Maito ja maitovalmisteet						
10300	Täysmaito .....	L	9,93	0,18	5,75	2,58	10,37
10301	Kulutusmaito .....	L	34,86	15,56	32,97	29,39	38,18
10302	Kevytmaito, 1-maito ja hylamaito .....	L	71,94	56,68	72,73	71,46	74,57
10303	Rasvaton maito .....	L	24,8	25,49	23,77	26,39	19,97
10304	Maitojauheet .....	KG	0,09	0,12	0,1	0,09	0,11
10305	Äidinmaidon korvikkeet .....	L	1,33	1,49	1,4	1,69	0,98
10306	Piimä ja kefiiri .....	L	15,75	10,57	15,93	14,86	17,5

			Väli-Suomi			Pohjois-Suomi		
			Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
10142	Maksalaatikko .....	KG	0,72	0,84	0,61	0,88	1,23	0,61
10143	Lihaperunasose- yms. laatikot .....	KG	0,4	0,43	0,38	0,42	0,54	0,32
10144	Lihapullat ja jauhelihapihvit .....	KG	1,48	1,57	1,39	1,21	1,26	1,18
10145	Verivalmisteet .....	KG	0,44	0,41	0,47	0,55	0,38	0,68
10146	Pizzat, lasagne, täytetyt ohukaiset .....	KG	1,03	1,35	0,73	1,03	1,25	0,86
10147	Liha-, makkara- ym. keitot .....	KG	0,09	0,06	0,12	0,11	0,17	0,07
10148	Muut lihaeinekset .....	KG	0,22	0,32	0,12	0,2	0,27	0,14
10149	Kana- ym. salaattit .....	KG	0,03	0,04	0,01	0,01	0,01	0,01
10150	Hernekeitosäilykkeet .....	KG	1,25	1,37	1,13	1,12	1,1	1,14
10151	Jauhelihasäilykkeet .....	KG	0,12	0,09	0,14	0,19	0,16	0,21
10152	Muut liharuokasäilykkeet .....	KG	0,1	0,12	0,09	0,14	0,15	0,12
10153	Lihaliemikuutiot ja -pussikeitot .....	KG	0,12	0,11	0,13	0,13	0,18	0,1
10154	Veriohukaisjauhe .....	KG	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01
102	Kala .....	KG	14,03	13,92	14,13	12,11	11,79	12,34
1020-	Tuore ja pakastettu kala .....	KG	10,5	9,62	11,33	9,4	8,69	9,94
10200	Silakka .....	KG	0,89	0,83	0,93	0,43	0,5	0,38
10201	Muikku .....	KG	1,57	1,57	1,57	1,34	0,91	1,66
10202	Ahven .....	KG	0,69	0,61	0,77	0,29	0,24	0,34
10203	Hauki .....	KG	1,18	0,9	1,44	0,54	0,44	0,62
10204	Siika .....	KG	0,77	0,63	0,9	1,93	1,78	2,04
10205	Lohi .....	KG	0,51	0,49	0,52	0,82	0,68	0,92
10206	Kirjolohi .....	KG	2,36	2,42	2,3	2,58	2,91	2,34
10207	Muu tuore kala .....	KG	1,32	0,92	1,7	0,57	0,37	0,71
10208	Ravut .....	KG	0	0	0	0,01	0,03	0
10209	Silakkafileet .....	KG	0,43	0,48	0,38	0,34	0,31	0,36
10210	Seiti .....	KG	0,71	0,69	0,72	0,51	0,46	0,55
10211	Muut kalafileet .....	KG	0,08	0,08	0,08	0,03	0,04	0,01
1022	Kalavalmisteet .....	KG	2,94	3,54	2,36	2,22	2,44	2,06
10220	Suolattu silli .....	KG	0,34	0,36	0,32	0,21	0,27	0,17
10221	Suolattu silakka .....	KG	0,06	0,09	0,04	0,02	0	0,04
10222	Muu suolakala .....	KG	0,09	0,13	0,05	0,18	0,1	0,24
10223	Lipeäkala .....	KG	0,2	0,24	0,15	0,12	0,01	0,19
10224	Savustettu ja grillattu kala .....	KG	1,04	1,27	0,83	0,63	0,74	0,55
10225	Silli- ja anjovissäilykkeet .....	KG	0,34	0,3	0,37	0,29	0,33	0,26
10226	Sardiinit, tonnikalat, makrillit ja mustekalat .....	KG	0,7	0,91	0,49	0,6	0,8	0,45
10227	Silakka- ja muut kalasäilykkeet .....	KG	0,06	0,09	0,03	0,08	0,09	0,07
10228	Simpukat, katkaravut ja etanat .....	KG	0,08	0,12	0,04	0,06	0,06	0,06
10229	Mäti, kalatahnat .....	KG	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,02
1023	Kalaruokat .....	KG	0,59	0,75	0,44	0,48	0,67	0,34
10230	Kalapuikot ym. leivitetty kalaruokat .....	KG	0,28	0,31	0,25	0,26	0,31	0,22
10231	Silakkalaatikko, janssonin kiusaus yms. laatikot .....	KG	0,12	0,18	0,06	0,11	0,17	0,06
10232	Kalapizzat ja muut kalaeinekset .....	KG	0,15	0,19	0,11	0,09	0,16	0,04
10233	Pakastetut kalakeitot .....	KG	0,03	0,05	0,02	0,01	0	0,01
10234	Kala- yms. salaattit .....	KG	0,01	0,01	0,01	0	0,01	0
10235	Kalaliemikuutiot ja -pussikeitot .....	KG	0	0,01	0	0,01	0,02	0
103	Maito ja maitovalmisteet							
10300	Täysmaito .....	L	21,43	7,85	34,31	13,53	4,18	20,56
10301	Kulutusmaito .....	L	45,68	38,47	52,52	44,86	27,5	57,9
10302	Kevytmaito, 1-maito ja hylamaito .....	L	78,28	79,67	76,97	76,56	75,3	77,52
10303	Rasvaton maito .....	L	21,09	22,17	20,07	35,07	37,69	33,1
10304	Maitojauheet .....	KG	0,07	0,08	0,05	0,08	0,05	0,1
10305	Äidinmaidon korvikkeet .....	L	1,39	1,43	1,35	0,73	0,56	0,86
10306	Piimä ja kefiiri .....	L	20,72	18,43	22,89	11,83	10,4	12,91

LIITETAULUKKO jatkuu			Kaikki kotitaloudet	Pääkaupunki-seutu	Muu Etelä-Suomi		
					Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
10307	Maustamaton jogurtti	L	1,04	1,58	0,96	1,1	0,76
10308	Maustettu jogurtti	L	8,75	8,3	8,56	8,67	8,41
10309	Lasten jogurtti	KG	0,01	0,02	0,01	0,01	0
10310	Maustamaton viili	L	4,27	4,71	4,37	4,62	4,01
10311	Maustettu viili	L	0,74	0,62	0,84	0,93	0,72
10312	Vanukkaat	L	0,77	0,74	0,86	0,89	0,83
10313	Kerma, kestoperma, kevytkerma	L	3,58	3,31	3,86	3,88	3,83
10314	Kermaviili, ranskankerma	L	1,44	1,77	1,51	1,46	1,58
104	Juusto	KG	9,98	11,95	10,37	10,45	10,24
10400	Emmentaljuusto	KG	1,16	1,72	1,33	1,38	1,26
10401	Edamjuusto	KG	4,49	3,53	4,52	4,35	4,77
10402	Kermajuustot	KG	1,16	1,88	1,33	1,32	1,34
10403	Sulatejuustot	KG	0,66	0,69	0,72	0,77	0,65
10404	Muut juustot	KG	2,49	4,11	2,45	2,63	2,2
10405	Juustokeitto ja muut juustovalmisteet	KG	0,01	0,01	0,01	0,01	0
105	Munat	KG	7,52	6,08	8,1	8,1	8,1
10500	Munat	KG	7,52	6,08	8,1	8,1	8,1
106	Rasvat ja öljyt						
10600	Voi	KG	3,48	1,71	3,16	2,76	3,75
10601	Voi-kasviöljyseos	KG	2,15	1,37	2,18	2,09	2,32
10602	Jääkaappimargariini	KG	2,99	3,69	3,21	3,28	3,1
10603	Kevytmargariini	KG	0,76	0,62	0,88	0,92	0,83
10604	Yleismargariini	KG	0,29	0,25	0,21	0,2	0,24
10605	Talousmargariini	KG	2,03	1,41	2,07	1,99	2,18
10606	Kookosrasva	KG	0,03	0,01	0,04	0,03	0,04
10607	Muut ravintorasvat	KG	0,05	0,01	0,04	0,04	0,04
10608	Ruokaöljyt	L	0,62	0,83	0,63	0,57	0,72
10609	Grillauskastikkeet	L	0,03	0,04	0,02	0,03	0,02
107	Hedelmät ja marjat sekä hedelmä- ja marjavalmisteet ja -ruokavalmisteet						
1070	Tuoreet hedelmät	KG	40,57	47,78	41,52	42,98	39,4
10700	Omenat	KG	10,78	10,89	11,22	11,14	11,34
10701	Appelsiinit	KG	8	9,22	8,2	8,12	8,32
10702	Mandariinit	KG	3,35	4,06	3,06	3,06	3,07
10703	Muut sitruhedelmät	KG	1,49	1,85	1,64	1,89	1,27
10704	Banaanit	KG	11,19	12,96	11,7	12,64	10,33
10705	Viinirypäleet	KG	1,21	1,71	1,18	1,27	1,06
10706	Melonit	KG	0,62	1,22	0,59	0,61	0,55
10707	Muut hedelmät	KG	3,94	5,87	3,93	4,25	3,46
1071	Tuoreet ja pakastetut marjat						
10710	Mustat viinimarjat	L	2,5	1	2,45	2,1	2,96
10711	Punaiset ja valkoiset viinimarjat	L	1,77	1,5	2,29	2,66	1,75
10712	Mansikat	L	7,99	5,74	7,1	7,64	6,31
10713	Muut puutarhamarjat	L	0,79	0,78	0,97	1,25	0,55
10714	Mustikat	L	1,98	1,29	2,49	2,24	2,85
10715	Puolukat ja karpalot	L	2,21	3,24	0,8	0,7	0,96
10716	Lakat	L	0,47	0,03	0,18	0,1	0,3
10717	Muut metsämarjat	L	0,41	0,05	0,49	0,67	0,21
10718	Marjapakasteet	KG	0,07	0,16	0,06	0,05	0,07
1072	Pähkinät ja mantelit	KG	0,38	0,58	0,42	0,47	0,35

			Väli-Suomi			Pohjois-Suomi		
			Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
10307	Maustamaton jogurtti	L	0,72	0,78	0,65	1,28	0,75	1,68
10308	Maustettu jogurtti	L	9,26	9,85	8,7	8,94	9,96	8,18
10309	Lasten jogurtti	KG	0,03	0,06	0	0	0	0
10310	Maustamaton viili	L	3,74	4,16	3,34	4,41	4,38	4,44
10311	Maustettu viili	L	0,67	0,78	0,57	0,67	0,88	0,52
10312	Vanukkaat	L	0,61	0,67	0,55	0,79	0,82	0,77
10313	Kerma, kestoperma, kevytkerma	L	3,61	3,75	3,47	2,91	3,19	2,7
10314	Kermaviili, ranskankerma	L	1,24	1,31	1,18	1,14	1,31	1,02
104	Juusto	KG	8,55	9,08	8,06	8,95	9,41	8,61
10400	Emmentaljuusto	KG	0,75	0,89	0,62	0,7	0,74	0,67
10401	Edamjuusto	KG	4,81	4,71	4,91	5,01	4,76	5,2
10402	Kermajuustot	KG	0,71	0,77	0,65	0,57	0,73	0,44
10403	Sulatejuustot	KG	0,55	0,63	0,48	0,59	0,69	0,52
10404	Muut juustot	KG	1,73	2,07	1,4	2,02	2,41	1,73
10405	Juustokeitto ja muut juustovalmisteet	KG	0,01	0,01	0	0,06	0,08	0,05
105	Munat	KG	7,84	7,31	8,33	6,82	6,64	6,96
10500	Munat	KG	7,84	7,31	8,33	6,82	6,64	6,96
106	Rasvat ja öljyt							
10600	Voi	KG	4,87	3,78	5,91	4,08	3,56	4,47
10601	Voi-kasviöljyseos	KG	2,82	2,71	2,93	1,7	1,67	1,71
10602	Jääkaappimargariini	KG	2,35	2,5	2,21	2,59	2,94	2,32
10603	Kevytmargariini	KG	0,59	0,57	0,6	0,86	0,81	0,9
10604	Yleismargariini	KG	0,26	0,31	0,22	0,66	0,58	0,72
10605	Talouismargariini	KG	2,23	2,26	2,21	2,29	2,15	2,38
10606	Kookosrasva	KG	0,02	0,02	0,03	0,04	0,01	0,06
10607	Muut ravintorasvat	KG	0,09	0,07	0,11	0,04	0,05	0,04
10608	Ruokaöljyt	L	0,53	0,53	0,52	0,46	0,53	0,4
10609	Grillauskastikkeet	L	0,03	0,02	0,03	0,01	0	0,02
107	Hedelmät ja marjat sekä hedelmä- ja marjavalmisteet ja -ruokavalmisteet							
1070	Tuoreet hedelmät	KG	37,35	40,89	33,99	34,32	36,26	32,87
10700	Omenat	KG	10,56	11,18	9,98	9,59	10,42	8,97
10701	Appelsiinit	KG	7,5	7,99	7,03	6,72	7,27	6,31
10702	Mandariinit	KG	3,29	3,62	2,97	3,51	3,5	3,52
10703	Muut sitrushedelmät	KG	1,18	1,32	1,06	1,1	1,23	1,01
10704	Banaanit	KG	10,12	11,15	9,15	9,25	9,43	9,11
10705	Viinirypäleet	KG	0,99	1,01	0,97	1,05	1,2	0,94
10706	Melonit	KG	0,38	0,56	0,21	0,44	0,63	0,29
10707	Muut hedelmät	KG	3,32	4,06	2,62	2,67	2,58	2,73
1071	Tuoreet ja pakastetut marjat							
10710	Mustat viinimarjat	L	3,84	3,53	4,13	1,94	0,92	2,7
10711	Punaiset ja valkoiset viinimarjat	L	1,53	1,59	1,47	0,88	1,82	0,18
10712	Mansikat	L	12,39	14,27	10,62	4,97	4,12	5,62
10713	Muut puutarhamarjat	L	0,69	0,34	1,03	0,37	0,75	0,08
10714	Mustikat	L	2,16	1,69	2,6	0,77	0,57	0,92
10715	Puolukat ja karpalot	L	2,88	3,79	2,02	4,29	2,14	5,9
10716	Lakat	L	0,49	0,35	0,62	2,01	1,38	2,48
10717	Muut metsämarjat	L	0,42	0,45	0,4	0,6	0,94	0,35
10718	Marjapakasteet	KG	0,06	0,11	0,01	0,03	0,04	0,03
1072	Pähkinät ja mantelit	KG	0,27	0,27	0,27	0,16	0,18	0,15

LIITETAULUKKO jatkuu			Kaikki kotitaloudet	Pääkaupunki-seutu	Muu Etelä-Suomi		
					Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
10720	Pähkinät ja mantelit	KG	0,38	0,58	0,42	0,47	0,35
1073	Hedelmä- ja marjavalmisteet						
10730	Rusinat	KG	0,48	0,42	0,49	0,47	0,53
10731	Muut kuivatut hedelmät ja marjat	KG	0,51	0,45	0,52	0,52	0,53
10732	Hedelmä- ja marjasäilykkeet	KG	2,28	1,89	2,47	2,69	2,15
10733	Tuorehjuumat, tuoremehut ja nektarit	L	20,95	14,81	16,05	13	
10734	Marja- ja hedelmämehut	L	4,04	4,3	3,86	3,94	3,75
10736	Hillot ja soseet	KG	0,8	0,7	0,74	0,72	0,78
10737	Marmeladit	KG	0,23	0,24	0,19	0,16	0,22
10738	Lasten mehut ja soseet	KG	0,23	0,28	0,22	0,28	0,13
1074	Marja- ja hedelmäruoat						
10740	Valmiit marjapuurot ja kiisselit	KG	0,14	0,26	0,15	0,19	0,1
10741	Valmiit marja- ja hedelmäkeitot	L	0,33	0,51	0,33	0,27	0,41
10742	Marja- ja hedelmäpussikeitot	KG	0,01	0,01	0	0	0,01
108	Kasvikset, kasvisvalmisteet ja kasvisruokavalmisteet						
1080-	Tuoreet juurikasvit ja vihannekset						
10800	Porkkanat	KG	5,96	5,1	6,45	6,44	6,47
10801	Punajuuret	KG	0,89	0,48	1,01	0,91	1,15
10802	Lantut, nauriit	KG	1,13	0,51	1,1	1,04	1,2
10803	Muut juurikasvit	KG	0,24	0,3	0,33	0,37	0,27
10804	Tomaatit	KG	7,13	8,42	7,51	7,94	6,89
10805	Kurkut	KG	5,32	5,64	5,98	5,97	6
10806	Keräkaali	KG	2,28	2	2,22	2,29	2,13
10807	Kukkakaali	KG	0,57	0,97	0,69	0,67	0,7
10808	Muut kaalit	KG	0,28	0,47	0,29	0,32	0,25
10809	Sipuli	KG	3,08	3,98	3,05	3,24	2,77
10810	Paprika	KG	0,74	1,09	0,76	0,83	0,64
10815	Tuoreet herneet ja pavut	L	1,14	1,32	1,63	1,88	1,27
10817	Vihannes- ja juurespakasteet	KG	1,66	1,8	1,8	1,87	1,68
10818	Sienet	KG	0,61	1,24	0,56	0,68	0,38
1082	Kasvis- ja vihannesvalmisteet						
10820	Kuivatut herneet ja pavut	KG	0,35	0,21	0,43	0,42	0,44
10822	Mauste- ja suolakurkut	KG	1,29	1,48	1,19	1,11	1,32
10823	Etikka- yms. punajuuret	KG	0,31	0,43	0,29	0,31	0,27
10824	Muut kasvis- ja vihannessäilykkeet	KG	0,95	1,56	0,97	1,06	0,84
1083	Kasvis- ja vihannesruokavalmisteet	KG	1,87	2,08	2	2,17	1,74
10830	Kasvispihvit	KG	0,15	0,2	0,14	0,13	0,14
10831	Kasvis- ja vihannessalaatit	KG	1,02	0,69	1,2	1,35	0,99
10832	Kasvislaatikot ja lanttukukka	KG	0,41	0,71	0,37	0,38	0,36
10833	Kasvis- ja vihanneskeitot	KG	0,09	0,2	0,08	0,11	0,05
10834	Vihannespussikeitot ja kasvisliemikuutiot	KG	0,2	0,29	0,2	0,21	0,19
109	Perunat ja perunatuotteet						
10900	Perunat	KG	39,06	26,47	38,54	36,03	42,2
10901	Perunasosehiutalet	KG	0,13	0,18	0,13	0,13	0,12
10902	Perunalastut ym.	KG	0,46	0,52	0,49	0,5	0,47
10903	Ranskalaiset perunat, perunalohkot	KG	1,25	1,53	1,28	1,36	1,17
10904	Perunasalaatti	KG	0,28	0,44	0,32	0,36	0,25
10905	Muut perunatuotteet	KG	0,16	0,26	0,17	0,22	0,11

			Väli-Suomi			Pohjois-Suomi		
			Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
10720	Pähkinät ja mantelit .....	KG	0,27	0,27	0,27	0,16	0,18	0,15
1073	Hedelmä- ja marjavalmisteet							
10730	Rusinat .....	KG	0,51	0,59	0,43	0,45	0,48	0,42
10731	Muut kuivatut hedelmät ja marjat .....	KG	0,55	0,53	0,56	0,44	0,51	0,38
10732	Hedelmä- ja marjasäilykkeet .....	KG	2,25	2,54	1,97	2,22	2,81	1,78
10733	Tuoremehujomat, tuoremehut ja nektarit .....	L	14,4	10,21	13,05	14,22	12,17	
10734	Marja- ja hedelmämehut .....	L	3,55	3,73	3,38	5,31	5,7	5,01
10736	Hillot ja soseet .....	KG	0,94	0,84	1,04	0,84	1,04	0,69
10737	Marmeladit .....	KG	0,26	0,29	0,23	0,34	0,29	0,39
10738	Lasten mehut ja soseet .....	KG	0,2	0,22	0,19	0,23	0,13	0,31
1074	Marja- ja hedelmäruoat							
10740	Valmiit marjapuurot ja kiisselit .....	KG	0,09	0,14	0,06	0,05	0,08	0,02
10741	Valmiit marja- ja hedelmäkeitot .....	L	0,32	0,51	0,14	0,15	0,23	0,08
10742	Marja- ja hedelmäpussikeitot .....	KG	0,01	0,01	0	0,01	0,01	0
108	Kasvikset, kasvisvalmisteet ja kasvisruokavalmisteet							
1080-	Tuoreet juurikasvit ja vihannekset							
10800	Porkkanat .....	KG	6,18	5,51	6,82	4,94	4,02	5,63
10801	Punajuuret .....	KG	1,09	0,7	1,47	0,63	0,75	0,54
10802	Lantut, nauriit .....	KG	1,38	1,47	1,29	1,58	1,32	1,78
10803	Muut juurikasvit .....	KG	0,11	0,11	0,1	0,1	0,1	0,1
10804	Tomaatit .....	KG	6,67	7,4	5,99	5,04	5,9	4,39
10805	Kurkut .....	KG	4,72	4,96	4,48	3,88	4,69	3,26
10806	Keräkaali .....	KG	2,5	2,61	2,4	2,4	2,51	2,32
10807	Kukkakaali .....	KG	0,3	0,39	0,21	0,23	0,19	0,26
10808	Muut kaalit .....	KG	0,22	0,22	0,21	0,13	0,2	0,07
10809	Sipuli .....	KG	2,7	3,06	2,36	2,75	3,15	2,45
10810	Paprika .....	KG	0,56	0,61	0,51	0,59	0,66	0,54
10815	Tuoreet herneet ja pavut .....	L	0,66	0,69	0,64	0,23	0,12	0,31
10817	Vihannes- ja juurespakasteet .....	KG	1,5	1,7	1,31	1,33	1,73	1,03
10818	Sienet .....	KG	0,39	0,31	0,46	0,42	0,53	0,33
1082	Kasvis- ja vihannesvalmisteet							
10820	Kuivatut herneet ja pavut .....	KG	0,34	0,23	0,45	0,29	0,27	0,31
10822	Mauste- ja suolakurkut .....	KG	1,34	1,44	1,24	1,29	1,46	1,16
10823	Etikka- yms. punajuuret .....	KG	0,27	0,36	0,19	0,29	0,29	0,29
10824	Muut kasvis- ja vihannessäilykkeet .....	KG	0,67	0,86	0,5	0,67	0,95	0,46
1083	Kasvis- ja vihannesruokavalmisteet .....	KG	1,72	1,99	1,47	1,43	1,64	1,28
10830	Kasvispihvit .....	KG	0,16	0,17	0,15	0,08	0,05	0,11
10831	Kasvis- ja vihannessalaatit .....	KG	0,99	1,13	0,86	0,93	1,06	0,83
10832	Kasvislaatikot ja lanttukukko .....	KG	0,36	0,41	0,32	0,21	0,3	0,15
10833	Kasvis- ja vihanneskeitot .....	KG	0,07	0,09	0,05	0,04	0,03	0,05
10834	Vihannespussikeitot ja kasvisliemikuutiot .....	KG	0,15	0,2	0,09	0,16	0,19	0,14
109	Perunat ja perunatuotteet .....	KG	48,68	43,06	54,02	43,43	34,93	49,81
10900	Perunat .....	KG	46,86	40,88	52,53	41,56	32,66	48,24
10901	Perunasosehiutaleet .....	KG	0,07	0,09	0,05	0,15	0,18	0,14
10902	Perunalastut ym. ....	KG	0,39	0,42	0,37	0,4	0,4	0,41
10903	Ranskalaiset perunat, perunalohkot .....	KG	1,1	1,3	0,91	1,03	1,3	0,83
10904	Perunasalaatti .....	KG	0,19	0,28	0,1	0,14	0,17	0,12
10905	Muut perunatuotteet .....	KG	0,07	0,08	0,06	0,14	0,22	0,09

LIITETAULUKKO jatkuu			Kaikki kotitaloudet	Pääkaupunki-seutu	Muu Etelä-Suomi			
					Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	
110	Muut elintarvikkeet							
1101	Sokeri, siirappi, hunaja	KG	13,42	8,67	13,07	12,17	14,38	
11010	Palasokeri	KG	2,06	0,91	1,62	1,53	1,75	
11011	Hienosokeri	KG	10,18	6,79	10,23	9,47	11,34	
11012	Hedelmäsookeri	KG	0,12	0,05	0,15	0,19	0,1	
11013	Muu sokeri	KG	0,4	0,28	0,41	0,37	0,47	
11014	Siirappi	KG	0,26	0,14	0,28	0,24	0,34	
11015	Hunaja	KG	0,4	0,5	0,38	0,37	0,39	
1102	Kahvi, tee ja kaakao		KG	8,49	7,02	8,5	8,45	8,58
11020	Kahvi ja pikakahvi	KG	7,93	6,56	7,96	7,93	8,01	
11021	Tee	KG	0,16	0,18	0,16	0,17	0,15	
11022	Kaakao	KG	0,39	0,26	0,37	0,34	0,4	
11023	Yrttiteet	KG	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	
1103	Suola ja hiiva							
11030	Suola	KG	1,22	0,73	1,05	0,98	1,16	
11031	Hiiva	KG	0,47	0,29	0,48	0,43	0,56	
1105	Lasten purkkiruokat		KG	0,61	0,78	0,69	0,75	0,6
11050	Lasten purkkiruokat	KG	0,61	0,78	0,69	0,75	0,6	
1107	Jäätelö, jäätelötuotteet ja mehujää							
11070	Jäätelötuutit	KPL	10,93	9,66	10,87	11,63	9,77	
11071	Pehmikset	KPL	0,32	0,13	0,32	0,34	0,29	
11072	Jäätelöpuikot ja -tötteröt	KPL	14,9	14,16	14,6	14,88	14,19	
11073	Jäätelöpakkaukset	L	4,54	5,19	4,55	4,57	4,52	
11074	Jäätelökakut ja -leivokset	L	0,08	0,1	0,08	0,05	0,12	
11075	Mehujää	KPL	0,81	1,13	0,72	0,63	0,85	
120	Alkoholittomat juomat							
12000	Kivennäisvedet	L	3,68	5,19	4,2	4,63	3,56	
12001	Virvoitusjuomat	L	20,84	22,1	21,78	22,14	21,24	
12002	Muut alkoholittomat juomat	L	1,06	1,18	1,22	1,46	0,87	
121	Alkoholijuomat							
12100	Pilsneri	L	0,59	0,55	0,59	0,54	0,66	
12101	Siideri	L	0,29	0,35	0,35	0,42	0,26	
12102	Keskiolut	L	17,57	24,45	18,82	19,97	17,14	
12103	A-olut	L	4,83	6,76	5,13	5,18	5,07	
12104	Long drinkit	L	0,75	1,03	0,8	0,72	0,92	
12105	Miedot viinit	L	2,47	6,67	2,09	2,52	1,46	
12106	Väkevät viinit	L	0,63	0,98	0,6	0,71	0,43	
12107	Väkevät alkoholijuomat	L	2,31	2,79	2,46	2,52	2,37	
1300-	Ruoka ja juomat ravintoloissa ja kahviloissa							
13000	Kokolihapihvit ja -kyllykset	KPL	3,18	4,34	3,6	3,87	3,2	
13001	Jauhelihapihvit ja -pyörökät	KPL	1,23	1,22	1,41	1,38	1,47	
13002	Liha- ja makkarakeitot	KPL	0,33	0,28	0,34	0,34	0,34	
13003	Laatikot ja risotot lihasta ja makkarasta yms.	KPL	0,94	1,35	1,04	1,15	0,86	
13004	Paistettu tai keitetty kala	KPL	0,49	0,75	0,67	0,75	0,56	
13005	Kalakeitto	KPL	0,09	0,12	0,07	0,09	0,04	

		Väli-Suomi			Pohjois-Suomi			
		Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	
110	Muut elintarvikkeet							
1101	Sokeri, siirappi, hunaja	KG	16,72	14,75	18,59	14,14	11,85	15,86
11010	Palasokeri	KG	2,97	2,25	3,66	3,23	2	4,15
11011	Hienosokeri	KG	12,45	11,26	13,58	9,85	8,85	10,6
11012	Hedelmäsookeri	KG	0,11	0,08	0,13	0,15	0,14	0,16
11013	Muu sokeri	KG	0,44	0,42	0,45	0,47	0,47	0,46
11014	Siirappi	KG	0,32	0,25	0,38	0,19	0,1	0,25
11015	Hunaja	KG	0,43	0,48	0,39	0,26	0,29	0,24
1102	Kahvi, tee ja kaakao	KG	9,03	8,69	9,36	9,31	9,04	9,51
11020	Kahvi ja pikakahvi	KG	8,42	8,04	8,78	8,64	8,32	8,89
11021	Tee	KG	0,15	0,17	0,14	0,14	0,18	0,11
11022	Kaakao	KG	0,45	0,47	0,43	0,51	0,53	0,5
11023	Yrttiteet	KG	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,02
1103	Suola ja hiiva							
11030	Suola	KG	1,58	1,35	1,79	1,69	1,45	1,87
11031	Hiiva	KG	0,58	0,46	0,68	0,48	0,42	0,52
1105	Lasten purkkiruokat	KG	0,37	0,41	0,34	0,58	0,5	0,64
11050	Lasten purkkiruokat	KG	0,37	0,41	0,34	0,58	0,5	0,64
1107	Jäätelö, jäätelötuotteet ja mehujää							
11070	Jäätelötuutit	KPL	10,61	9,63	11,54	13,5	11,77	14,8
11071	Pehmikset	KPL	0,36	0,32	0,4	0,44	0,46	0,42
11072	Jäätelöpuikot ja -tötteröt	KPL	15,1	13,62	16,5	16,5	13,27	18,94
11073	Jäätelöpakkaukset	L	4,45	4,44	4,46	3,84	4,05	3,69
11074	Jäätelökakut ja -leivokset	L	0,08	0,09	0,07	0,04	0,04	0,04
11075	Mehujäät	KPL	0,69	0,66	0,72	0,94	1,28	0,69
120	Alkoholittomat juomat							
12000	Kivennäisvedet	L	2,48	3,34	1,65	2,39	3,8	1,32
12001	Virvoitusjuomat	L	19,34	19,85	18,87	19,07	19,69	18,6
12002	Muut alkoholittomat juomat	L	1	1,2	0,81	0,52	0,43	0,59
121	Alkoholijuomat							
12100	Pilsneri	L	0,68	0,44	0,92	0,48	1,02	0,08
12101	Siideri	L	0,24	0,37	0,13	0,12	0,11	0,13
12102	Keskiolut	L	13,18	13,07	13,28	13,12	15,07	11,65
12103	A-olut	L	3,33	3,2	3,44	4,36	4,35	4,36
12104	Long drinkit	L	0,62	0,38	0,84	0,45	0,41	0,48
12105	Miedot viinit	L	1,14	1,44	0,85	0,91	1,33	0,6
12106	Väkevät viinit	L	0,45	0,52	0,38	0,61	0,64	0,59
12107	Väkevät alkoholijuomat	L	1,76	1,78	1,75	2,28	2,59	2,04
1300-	Ruoka ja juomat ravintoloissa ja kahviloissa							
13000	Kokolihipihvit ja -kyljykset	KPL	2,19	2,4	1,99	2,2	2,95	1,64
13001	Jauhelihipihvit ja -pyörökät	KPL	1,11	1,24	0,98	0,89	1,35	0,54
13002	Liha- ja makkarakeitot	KPL	0,35	0,37	0,33	0,33	0,27	0,38
13003	Laatikot ja risotot lihasta ja makkarasta yms.	KPL	0,72	0,91	0,53	0,55	0,54	0,55
13004	Paistettu tai keitetty kala	KPL	0,21	0,24	0,19	0,14	0,15	0,12
13005	Kalakeitto	KPL	0,1	0,12	0,07	0,1	0,19	0,03

LIITETAULUKKO jatkuu		Kaikki kotitaloudet	Pääkaupunki- seutu	Muu Etelä-Suomi			
				Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	
13006	Laatikot ja risotot kalasta yms. ....	KPL	0,11	0,12	0,13	0,15	0,1
13007	Hernekeitto .....	KPL	0,16	0,11	0,17	0,19	0,14
13008	Muut kasviskeitot .....	KPL	0,1	0,18	0,1	0,12	0,06
13009	Muut kasvisruoat .....	KPL	0,22	0,36	0,21	0,26	0,13
13011	Hampurilaiset .....	KPL	3,13	4,9	2,8	3,15	2,29
13012	Pizzat .....	KPL	2,2	3,27	1,77	2,12	1,26
13013	Lihapiirakat, hot dogit yms. ....	KPL	3,6	3,32	4,3	4,59	3,87
13014	Ranskalaiset perunat (erilliset) .....	KPL	0,71	0,88	0,64	0,68	0,59
13015	Lounaspaketti ja ateriat seisovasta pöydästä .....	KPL	4,33	6,08	4,49	5,03	3,7
13016	Puurot, vellit .....	KPL	0,11	0,08	0,11	0,12	0,1
13017	Jälkiruoat .....	KPL	0,18	0,24	0,16	0,22	0,07
13018	Jäätelöt, pirtelöt .....	KPL	1	2,05	0,91	0,94	0,86
13019	Leivät, kahvileivät .....	KPL	10,31	11,83	10,54	10,61	10,43
13020	Maito ja piimä .....	KPL	1,03	1,22	1,09	1,01	1,2
13030	Kahvi .....	KPL	20,62	21,61	21,1	21,98	19,82
13031	Tee ja kaakao .....	KPL	1,16	2,13	1,1	1,3	0,8

			Väli-Suomi			Pohjois-Suomi		
			Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat	Yhteensä	Kaupungit	Muut kunnat
13006	Laatikot ja risotot kalasta yms. ....	KPL	0,06	0,07	0,05	0,12	0,19	0,07
13007	Hernekeitto .....	KPL	0,19	0,26	0,12	0,11	0,14	0,09
13008	Muut kasviskeitot .....	KPL	0,07	0,12	0,02	0,02	0,04	0
13009	Muut kasvisruoat .....	KPL	0,17	0,25	0,09	0,15	0,33	0,02
13011	Hampurilaiset .....	KPL	2,58	2,47	2,69	3,01	3,75	2,46
13012	Pizzat .....	KPL	2,18	3	1,41	2,27	3,27	1,52
13013	Lihapiirakat, hot dogit yms. ....	KPL	2,68	2,81	2,56	3,5	3,3	3,65
13014	Ranskalaiset perunat (erilliset) .....	KPL	0,89	0,94	0,84	0,35	0,35	0,34
13015	Lounaspaketti ja ateriat seisovasta pöydästä .....	KPL	3,52	3,42	3,61	3,1	2,66	3,43
13016	Puurot, vellit .....	KPL	0,1	0,13	0,08	0,2	0,27	0,15
13017	Jälkiruoat .....	KPL	0,26	0,43	0,1	0,03	0,04	0,02
13018	Jäätelöt, pirtelöt .....	KPL	0,63	0,62	0,64	0,65	0,8	0,54
13019	Leivät, kahvileivät .....	KPL	10,51	11,17	9,88	7,06	7,48	6,74
13020	Maito ja piimä .....	KPL	1	0,91	1,1	0,6	0,57	0,62
13030	Kahvi .....	KPL	19,8	21,71	18	19,35	19,12	19,53
13031	Tee ja kaakao .....	KPL	0,69	0,82	0,57	1,05	1,46	0,75

-6-

21/8

-7-

ei ostoksia tms. tänään (rasti)

OSTOKSET, MAKSUT JA OMAT TUOTTEET	Ke- nelle	Hinta		Määrä	kg, l, kpl tms.	Hankintatapa 1 = ostettu 2 = oma puutarha- tuote tms. 3 = saatu lahjaksi 4 = annettu lahjaksi	Kor- vaa- ko työn- anta- ja (rasti)	Tilasto- keskus täyttää
		mk	p					
BANAANEJA		2	50	510	g	① 2 3 4		
RUISLEIPÄ		10	95	1	KPL	① 2 3 4		
KERMAVIILI		2	30	2	dl	① 2 3 4		
ÄSSÄARPA	2	10	00			1 2 3 ④		
EMMENTAL JUUSTOA		7	75	150	g	① 2 3 4		
HERKKUSIENIÄ		4	90	185	g	① 2 3 4		
KUPPI KAHVIA	1	2	00	1	KPL	① 2 3 4		
RASVATON MAITO		3	35	1	l	① 2 3 4		
PERUNOITA				2	kg	1 ② 3 4		
MUSTIKOITA				5	l	1 2 ③ 4		
HERNEKEITTO, BAARISSA	1	8	00	1		① 2 3 4		
KARKKIPUSSI		10	50	1	PUSSI	① 2 3 4		

#### TILIVIHON TÄYTTÖOHJEET

##### Määrä

Kirjoittakaa elintarvikkeiden määrä mahdollisimman tarkasti joko painona (kiloina tai grammoina) tai tilavuutena (litraa, desilitraa). Valmispakkauksiin on yleensä merkitty sisällön määrä.

##### Omien tuotteiden merkintä

Itse kasvatetut tai kerätyt elintarvikkeet erotetaan rengastamalla kakkonen (2) sarakkeessa "Oma tuote". Muuten tuote eritellään, kuten ostetut elintarvikkeet.



# Kotitaloustiedustelu 1990

## Elintarvikkeiden kulutusmäärät ja ateriat

SVT Suomen Virallinen Tilasto  
Finlands Officiella Statistik  
Official Statistics of Finland

Statistics Finland



Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Tilastokeskus  
PL 504  
00101 Helsinki  
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen  
PB 504  
00101 Helsingfors  
Tel. (90) 173 41

50 mk

ISSN 0784-8420  
= Tulot ja kulutus  
ISBN 951-47-7031-5

